

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.I.20.427/2011/4.szám**

**A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !**

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Vörös Imre ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - az Imre és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Imre András ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2011. május hó 6. napján kelt 2.P.21.417/2010/14. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

**Í T É L E T E T :**

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja**, az alperes marasztalását 800.000,- (Nyolcszázezer) Ft-ra és ennek 2010. szeptember 1. napjától fizetendő elsőfokú ítéletben írt mértékű kamatára leszállítja.

Az alperest elsőfokú költség fizetésére kötelező rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A felek maguk viselik másodfokú eljárási költségeiket.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 72.000,- (Hetvenkettőezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I N D O K O L Á S :**

A peres felek között 2008. augusztus 19-én megbízási szerződés jött létre a **K...** szennyvízcsatorna építési pályázat benyújtásához szükséges dokumentumok elkészítésére, azok koordinációjára, felügyeletére. A 3.10. pontban rögzítették, hogy

amennyiben a pályázat sikeres, az alperes kizárólag a felperest bízhatja meg a pályázathoz kapcsolódó jogi-managementi munkák elvégzésével, amelyre vonatkozó megbízást a későbbiekben külön szerződésbe foglalják.

A felperes szerződéses kötelezettségeinek megfelelően elkészítette a pályázati adatlapot, az előzetes megvalósíthatósági tanulmányt és összeállította a pályázati anyagot. A pályázat projektelőkészítés közbeszerzései című részében szerepeltette a jogi tanácsadó kiválasztását jogi tanácsadói tevékenység ellátása céljából - 1.800.000,- Ft-ot előirányozva erre - azzal, hogy a pályázó három ajánlatot kér, közbeszerzési eljárás pedig etekintetben nem szükséges. A pályázat 8.1.1. pontjában részletezte az ezzel kapcsolatos követelményeket.

Az alperes a jogi tanácsadás ellátására vonatkozóan három ajánlatot kért, a felperest azonban nem kereste meg. A pályázat sikeres volt.

**(település neve)** Város képviselőtestülete 191/2009. (V.25.) Kt. számú határozatában a jogi szolgáltatások elvégzésére, jogi képviseletre a nyertes pályázattal összefüggésben a **(ügyvédi iroda neve)** Ügyvédi Irodát bízta meg 1.800.000,- Ft megbízási díj kikötése mellett. A szerződést határozott időtartamra, 2009. június 1-től 2010. október 31-ig terjedő időszakra kötötte meg, a díjból 1.400.000,- Ft-ot 2010. év második felében, 400.000,- Ft-ot pedig 2011. első félévében fizetett meg.

A projektmanager szervezeti feladatainak ellátása tárgyában az alperes hirdetmény közzététele nélküli, egyszerű közbeszerzési eljárásban ajánlattételi felhívást három címzettnek küldött meg, melyek közt a felperes nem szerepelt.

Az alperesi képviselőtestület 172/2009. (IV.30.) Kt. sz. határozatával a pályázat megvalósításával kapcsolatos projektmanageri feladatok ellátására kiírt pályázat nyerteseként a T... Kft-t nyilvánította, akivel 2009. április 30-án megbízási szerződést kötött. A megbízási díj havi bruttó 728.400,- Ft volt.

A felperes keresetében 12.000.000,- Ft és ennek 2009. szeptember 28. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatának megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a felek között 2008. augusztus 19-én létrejött megbízási szerződés 3.10. pontja - amelyben megállapodtak arról, hogy az alperes kizárólagosan a felperest bízta meg a projekthez kapcsolódó jogi- managementi munkák elvégzésével - előszerződésnek tekintendő, amit az alperes megszegett. A szerződésszegés következtében a felperesnek elmaradt haszna keletkezett. Jogalapként elsődlegesen a Ptk. 318. § (1) bekezdésére és 339. § (1) bekezdésére, másodlagosan a Ptk. 6. §-ára hivatkozott.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Érvelése szerint a szerződés 3.10. pontja szándéknyilatkozatnak tekintendő, az előszerződés kritériumainak nem felel meg. Hangsúlyozta, a szerződés ezen része a közbeszerzési törvénybe ütközött, következésképpen semmis, mivel a jogszabály az adott időpontban nem tette lehetővé, hogy az alperes közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül adjon megbízást a jogi, managementi munkák elvégzésére. Utalt arra, a pályázat maga is tartalmazta, hogy mindezek tekintetében három különböző ajánlatot kér be, ami eleve kizárja, hogy a 2008. augusztus 19-i szerződésben kikötött kizárólagos megbízás megvalósuljon. Álláspontja szerint az adott helyzetben általában elvárható módon, jogszerűen járt el, amikor a közbeszerzési törvény rendelkezéseinek megfelelően kért ajánlatokat és nem a felperessel kötött megbízási szerződést. Vitatta, hogy a felperesnek kára keletkezett volna, álláspontja szerint ugyanis a jogi, managementi munkák előkészülete érdekében tevékenységet nem

fejtett ki, költséget nem előlegezett, a szándéknyilatkozat pedig nem határozta meg az egyes szolgáltatások ellenértékét. A felperesnek - mint jogban járatos ügyvédi irodának - tisztában kellett lennie azzal is, hogy a szerződés 3.10. pontja semmisség folytán nem teljesíthető. Végül hivatkozott arra, hogy a projekt-managementi tevékenység elvégzéséhez a felperes kellő szakértelemmel nem rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 1.800.000,- Ft és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a szerződés 3.10. pontja előszerződésnek minősül, mivel kitűnik belőle a felek arra irányuló kötelezettségvállalása, hogy későbbi időpontban egymással szerződést kötnek. Az előszerződési rendelkezés érvényes, a jogi szolgáltatások esetében ugyanis mellőzhető a közbeszerzési eljárás. Nem látta megállapíthatónak a csatolt iratok alapján, hogy a pályázat kiírója a támogatás feltételül szabta volna három ajánlat beszerzését, egyszerűsített közbeszerzési eljárás lefolytatását. Mindezek következtében az alperest semmi nem gátolta abban, hogy az előszerződésben foglalt kötelezettségének eleget tegyen és a felperessel kössön a jogi szolgáltatásra megbízási szerződést. Miután ez nem történt meg, szerződést segezt, mellyel okozati összefüggésben keletkezett kár megtérítésére köteles. Ennek összegét a **(ügyvédi iroda neve)** Ügyvédi Irodával kötött megbízási szerződésben szereplő 1.800.000,- Ft-os megbízási díjjal egyezően határozta meg. A projekt-manageri tevékenység tekintetében azonban eltérően foglalt állást. Kiemelte, a közbeszerzési törvény nem teszi lehetővé ilyen jellegű megbízási szerződés esetében a közbeszerzési eljárás mellőzését, a felperesnek tehát már az előszerződés megkötésekor tudnia kellett, hogy az alperes jogszerűen kizárólagosságot nem vállalhat. Ezért az alperesi jogellenesség, felróhatóság hiányában a felperes kártérítést nem érvényesíthet. A kamatfizetés kezdő időpontját a **(ügyvédi iroda neve)** Ügyvédi Irodával történt szerződéskötéshez igazította, mivel a felperes kára ekkor következett be.

Az ítélettel szemben, annak részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása érdekében az alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésének indokolásában kiemelte, már az elsőfokú eljárás során csatolta a pályázati anyagot, amelyben szerepel, hogy a pályázattal összefüggő jogi tevékenység ellátására három ajánlattevőtől kér ajánlatot, ez pedig a hivatkozott előszerződési rendelkezés betartását eleve kizárja. Hangsúlyozta, ezzel a feltétellel fogadták el pályázatát, ezért azt köteles volt betartani. Hivatkozása szerint a felperes akkor sem lett volna a versenytárgyalás nyertese, ha az ajánlattételre felhívja, mivel a jogi tanácsadás és projekt-management szolgáltatásokra bruttó 15.000.000,- Ft-os költségre tartott volna igényt, ezzel szemben az alperesnél a célokra összesen 11.663.750,- Ft állt rendelkezésre. Kizárt, hogy a felperes megelégedett volna 1.800.000,- Ft megbízási díjjal a jogi szolgáltatások tekintetében. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a kamatfizetés kezdő időpontját 2009. május 31. napján határozta meg. Ezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy az önkormányzat első ízben 2010. második félévében volt jogosult 1.400.000,- Ft jogi tanácsadásra felhasználható támogatást igénybe venni, ezért korábbi időpontban a velük szerződött ügyvédi irodának sem teljesíthetett. Fenntartotta azt az elsőfokú eljárásbeli hivatkozását, hogy a vitatott

szerződési rendelkezés előszerződésnek nem tekinthető, csupán egyoldalú jognyilatkozatot tartalmaz, a felperes kötelezettségvállalását nem, tehát szándéknyilatkozatnak minősül. A kár mértékének megállapításánál ugyanakkor nem a tervezett nyereség az irányadó, hanem a tényleges haszonkiesés, vagyis a reálisan várható bevétel és az elmaradó költségek különbözetét kell alapul venni. Véleménye szerint mivel a felperes nem remélhette, hogy vele az alperes szerződést fog kötni, vélhetően - egyébként le sem kötött - kapacitását felhasználta, így nem volt olyan kiesett idő, amelyben ne végzett volna munkát, bevételkiesése sem keletkezhett. Mindezek következtében a kártérítési felelősség konjunktív fogalmi elemei hiányosak, a követelés alaptalan. Fellebbezését a másodfokú eljárás során kiegészítette azzal, hogy a felek között létrejött szerződés vitatott kikötése semmis, az abban foglalt kizárólagosság az 1998. évi XI. törvény 4. §-ának és 24. § (2) bekezdésének a megkerülésére irányul, egyben nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközik.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett részének helybenhagyására irányult, annak helyes indokai szerint. Kiemelte a vitatott kikötés előszerződési jellegét, továbbá, hogy a tárgyalás berekesztéséig olyan iratot az alperes nem csatolt, amely alátámasztaná, hogy a pályázat kiírója a támogatás feltételéül szabta három ajánlat beszerzését. Utalt arra, hogy az alperesnek szándékában sem állt a felperest ajánlattételre felhívni, a megbízási díja tekintetében feltételezésbe nem bocsátkozhat. Az alperes kamatfizetéssel kapcsolatos álláspontjával összefüggésben hangsúlyozta, a követelés esedékességét nem a megbízási díj tényleges kifizetésének napja, hanem a szerződés 3.10. pontja megszegésének, vagyis a harmadik személlyel történt szerződés megkötésének időpontja határozza meg. Az igényelt kár mértéke reálisan elvárható bevételnek tekinthető, így az a felperes elmaradt hasznával azonos.

**A fellebbezés részben alapos.**

Ahogy az elsőfokú bíróság is helyesen állapította meg, a vitatott - 3.10. pontban rögzített - kikötés előszerződési rendelkezésnek minősül.

A Ptk. szerződésekre vonatkozó általános szabályai diszpozitív (eltérést engedő) jellegűek, azt azonban a törvény meghatározza, milyen alapvető feltételek teljesülése esetén vezet a felek akaratnyilatkozata joghatás kiváltására alkalmas szerződéshez, vagyis melyek a szerződés létrejöttéhez feltétlenül szükséges, mellőzhetetlen elemek. A szerződés a felek akaratának egybehangzó, kölcsönös akaratnyilatkozatával jön létre (Ptk. 205. § (1) bekezdés). Bizonyos esetekben, kivételesen nem jut érvényre a szerződés létrehozásának szabadsága, ezt a kivételt a szerződéskötési kötelezettség esetei jelentik. Ide tartozik mindenekelőtt a szerződéssel alapított szerződéskötési kötelezettség, az előszerződés (pactum de contrahendo). A Ptk. 208. § (1) bekezdése alapján az előszerződés olyan konszenzus, amelyből egyértelműen ki kell tűnnie mindkét fél későbbi időpontra vonatkozó szerződéskötési akaratának. Az előszerződéssel a felek arra vállalnak kötelezettséget, hogy későbbi időpontban egymással szerződést kötnék. Az előszerződés mindkét fél oldalán önként vállalt szerződéskötési kötelezettséget eredményez, a végleges szerződéskötéstől történő elzárkózás esetén bármelyik fél kérelmére a bíróság a szerződést létrehozhatja (Ptk. 208. § (3) bekezdés).

A szerződést, amely a hivatkozott kikötést tartalmazza, a felek aláírták, köztük - etekintetben is - konszenzus jött létre. Az alperes ezzel kötelezettséget vállalt a felperessel későbbi időpontban történő szerződéskötésre, a jogi szolgáltatásra, amely kötelezettségvállalást a felperes a szerződés aláírásával elfogadott. Ezzel a Ptk. 213. § (1) bekezdésében a szerződés létrejöttének feltételeként szabályozott követelmények megvalósultak, a szerződés létrejött, köztük a vitatott előszerződési kikötés. Az előszerződés hatályának beálltát a felek bizonytalan jövőbeni eseménytől (felfüggesztő feltételtől) tették függővé, a pályázat eredményességéhez kötötték. Azzal, hogy a pályázat sikerre vezetett, a kikötés hatálya, az alperes szerződéskötési kötelezettsége beállt a Ptk. 228. § (1) bekezdésének megfelelően.

Mivel azonban - a felperes által készített - pályázati anyag tartalmazta, hogy az alperes három ajánlattevőtől szerez be a jogi tevékenység ellátására vonatkozóan ajánlatot, s e rendelkezést mindkét fél tudomásul vette, szerződésüket etekintetben - részben - módosították. A 3.10. pontban szereplő kikötés a módosítással előszerződési jellegét elveszítette, kikerült belőle a jövőre szóló szerződéskötési kötelezettség. Azt a továbbiakban úgy kell értelmezni, hogy az alperes kötelezettsége három ajánlattevő meghívása volt a jogi tevékenység ellátására, akik közt a felperesnek szükségképpen szerepelnie kellett, közülük viszont már szabadon választhatott. A kizárólagos szerződéskötési kötelezettség a felperes irányába nem maradt fenn, de az esélyt arra, hogy az adott jogi tevékenység ellátására vonatkozó megbízást elnyerje, az alperesnek - az ajánlattételi felhívással - meg kellett adnia. A szerződés tartalmának módosulásából nem következik az, hogy a felperessel tervezett szerződéskötés lehetősége teljességgel megszűnt.

Az a körülmény, hogy a felperes - a módosított szerződési tartalom miatt - nem érheti el a bizonyossággal vele való szerződéskötést, nem jelenti, hogy ne érte volna sérelem, amelyért jogvédelemben részesülhet. A felperesnek mint jogi tevékenységgel foglalkozó lehetséges pályázónak a módosult szerződési tartalom alapján joga lett volna ahhoz, hogy más ajánlattevőkkel azonos eséllyel, azonos feltételek mellett indulhasson a versenytárgyaláson, és pályázatát korrekt eljárás keretében elbírálják. Az alperes feltételezései a felperes esetleges megbízási díjának mértékére vonatkozóan ebből a szempontból irrelevánsak. Az ajánlattevő ilyen helyzetben szükségszerűen vállalja annak kockázatát, hogy a jogosult nem vele köt szerződést, az ajánlattétel lehetőségétől való megfosztással azonban sérelem éri, ami abban nyilvánul meg, hogy a jogosult szerződésszegő magatartása folytán eleve esélytelenné válik, elesik tisztességes megmérettetésének, ajánlata jogszerű elbírálásának a lehetőségétől.

Az alperes a másodfokú eljárásban fellebbezését kiegészítése, kifogásként hivatalból észlelhető semmisségi okokra hivatkozott.

A Pp. 247. § (2) bekezdése szerint a fellebbezési kérelmet az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel nem érintett részére nem lehet kiterjeszteni, egyébként azonban azt - a tárgyalás bezárásáig - meg lehet változtatni. A Legfelsőbb Bíróság 2/2010. (VI.28.) PK véleménye 4. pontjában - a már korábban kialakult bírói gyakorlatnak

megfelelően - akként foglalt állást, hogy a bíróságnak csak a rendelkezésre álló bizonyítási anyag alapján tényként egyértelműen megállapítható, nyilvánvaló semmisséget kell hivatalból észlelnie, nincs arra módja, hogy a semmisség megállapíthatósága érdekében hivatalból bizonyítást folytasson le. A semmisség hivatalból történő észlelése tehát a másodfokú eljárásban is kötelezettség, amelyre azonban csak akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú eljárás adatai ehhez elegendőek. Új tények, illetve új bizonyítékok alapján semmisség a fél kérelmére csak akkor vehető figyelembe, ha fennállnak a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt feltételek. Így ha az elsőfokú bíróság valamely tényállítást, illetve bizonyítékot a Pp. 141. § (6) bekezdésére tekintettel nem vett figyelembe, azt a fél a fellebbezésben már nem hozhatja fel. Olyan esetben viszont, amikor a kereset szerint marasztalt késedelmeskedő alperes fellebbezésében előadott tényállításaiból és a rendelkezésre álló bizonyítékokból arra vonható le következtetés, hogy a követelés semmis szerződésen alapul, a másodfokú bíróság a fellebbező fél hivatkozásait a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre utalással nem zárhatja ki. Semmis szerződés alapján ugyanis a kötelezett fél teljesítése nem kényszeríthető ki, hanem a teljes vagy a részleges érvénytelenség szabályait kell alkalmazni (BH 1999.372., BDT 2011/2/23. IV. számú eseti döntések). A perbeli esetben az alperes a fellebbezési szakban hivatkozott a szerződési kikötés semmisségére, mellyel kapcsolatban további bizonyítási eljárásra, eltérő tényállás megállapítására nem volt szükség, ezért az ítéletábla a hivatkozott semmisségi okokat érdemben vizsgálta.

A fenti módon értelmezett, módosult tartalmú szerződési kikötés nem ütközik sem a jóerkölcös követelményébe, sem jogszabályba, ugyanakkor jogszabály megkerülésére sem irányul.

A jogszabályba ütközés, annak megkerülésére irányuló cél kapcsán az alperes hivatkozott az 1998. évi XI. törvény (Ügyvédi tv.) 4. §-ában és 24. § (2) bekezdésében foglaltakra.

Az Ügyvédi tv. 4. §-a szerint ügyvédet mindenki szabadon választhat. Az alperesi álláspont szerint a felek vitatott szerződési kikötése sérti e kógens jogszabályt.

Ezzel szemben a szerződési rendelkezés az Ügyvédi törvényben alapelvi szinten megfogalmazott követelményt nem sérti és annak megkerülésére sem irányul. Azzal, hogy a felek a felfüggesztő feltételhez kötött szerződési kikötésben megegyeztek arról, hogy három ajánlattevő ügyvéd, illetőleg ügyvédi iroda közül választ az alperes a pályázattal kapcsolatos jogi tevékenységre képviselőt, akik közt ajánlattevőként szükségszerűen a felperes is szerepel, csupán annyiban korlátozza az alperes szabad ügyvédválasztási jogát, hogy az általa megkeresett lehetséges jogi képviselők közt szerepeltetnie kell az általa már előzetesen, de szintén önként választott felperest is. Ezt követően a szabad ügyvédválasztás joga a három ajánlattevő közül korlátozás nélkül megilleti.

Az ügyvédi törvény 24. § (2) bekezdése szerint a megbízó a megbízást írásban bármikor korlátozhatja, vagy azonnali hatállyal felmondhatja.

E jogszabályhely tartalma a jogi tevékenységre vonatkozó szerződés megkötésének esélye elvesztése miatti kártérítés szempontjából irreleváns, értékelhető tartalmat csak abban az esetben kaphat, ha a végleges szerződést megkötötték, és a jogsérelem a felperesi oldalon a megbízás felmondásában áll. A vitatott szerződési

feltétel a megbízó idézett törvényi jogát nem sérti, a felmondás tekintetében rendelkezést nem tartalmaz.

A Ptk. 200. §-a a jogszabályba ütközésen, illetőleg a jogszabály megkerülésével kötött szerződésen felül semmisnek mondja ki a szerződést akkor is, ha az nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. A jóerkölcs - polgári jogi értelemben - a társadalom általános erkölcsi értékítéletét, illetőleg a magánautonómiának a társadalmi közmegegyezés szerint meghatározott korlátait, az erkölcsileg elvárható cselekvés „zsinórmértékét” fejezi ki (BH 1999/9/409. számú jogeset).

A joggyakorlatban jóerkölcsbe ütközőnek minősül az a szerződés, amelyet jogszabály ugyan nem tilt, de az azzal elérni kívánt cél, a vállalt kötelezettség jellege, vagy azért ellenszolgáltatás felajánlása, illetve a szerződés tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat nyilvánvalóan sérti és ezáltal az általános társadalmi megítélés egyértelműen tisztességtelennek minősíti (BH 2000/6/260. számú jogeset II. rész, 2003/11/451. számú eseti döntés).

Jelen esetben a megállapított szerződési tartalom célját, jellegét, és tárgyát tekintve sem sérti nyilvánvaló módon a kialakult erkölcsi normákat. A társadalom általános értékrendjével nem ellentétes, ha három ajánlattevő közül egynek a személye eleve adott, vagyis a megbízó az egyik ajánlattevőt előre kiválasztja. Ez az előny sem az alperes érdekeit nem sérti, sem más ügyvédi irodák esélyeit nem rontja, ezáltal a társadalmi erkölcsi normáknak is minden tekintetben megfelel.

Az alperes a módosult tartalmú, érvényes szerződésben vállalt kötelezettségét megszegve nem biztosított a felperesnek valós, érdemi esélyt arra, hogy a jogi szolgáltatásra eredménnyel pályázhasson, így - az esély elvesztése kapcsán - a szerződés megszegésével kárt okozott (Ptk. 318. § (1) bekezdés, BDT 2011/7-8/134. számú eseti döntés). A kár az esély elvesztésében és nem a szerződés biztos megkötésének elmaradásában áll, ezért annak mértéke pontosan nem meghatározható. Az alperest olyan összegű általános kártérítés (Ptk. 359. § (1) bekezdés) illeti, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas, arányban áll a szerződéskötési esély elvesztésével. Etekintetben külön bizonyítás lefolytatása - miután attól eredmény nem várható - szükségtelen volt. A kár mértékének megállapításakor a jogi tevékenységre létrejött megbízási szerződésben szereplő 1.800.000,- Ft-os megbízási díj irányadó, de nem azzal azonos, hiszen a felperes kiválasztása nem volt kötelező. Mivel azonban a vele való szerződéskötés lehetősége sem kizárható szerződésszerű alperesi magatartás esetén, a kár összegét az ítélet tábla a Pp. 206. § (3) bekezdése szerinti mérlegeléssel - a kialakított megbízási díj arányában - 800.000,- Ft-ban határozta meg.

A Ptk. 301. § (1) bekezdése a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget a késedelembe esés időpontjához köti.

Mivel a kártérítés a kár bekövetkeztekor esedékes (Ptk. 360. § (1) bekezdés), a késedelembe esés ezzel következik be. Vizsgálni kellett ezért, hogy a megbízást elnyerő ügyvédi irodának az alperes mely időpontban fizetett, mivel feltételezhetően - amennyiben a felperesi ajánlat kerül elfogadásra - a felperes is ebben az időpontban juthatott volna hozzá megbízási díjához, kára ekkor keletkezett. Az alperes a másodfokú tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a megbízási díjból 1.400.000,- Ft-ot 2010. második felében fizetett ki, míg 400.000,- Ft-ot 2011. első

félévében. Ezt a tényelődást a felperes nem vonta kétségbe, így a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontja a kifizetések súlyozott középárányos ideje, amit az ítéltábla 2010. szeptember 1. napján határozott meg.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperes marasztalási összegét 800.000,- Ft-ra és ennek 2010. szeptember 1. napjától fizetendő elsőfokú ítéletben írt mértékű kamatára leszállította.

Mivel a részbeni megváltoztatással a felek pernyertességi-pervesztességi aránya az alperes javára megváltozott, mellőzte az őt perköltség fizetésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezést. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Tekintettel arra, hogy a felek pernyertességének mértéke a másodfokú eljárásban közel azonos volt, a Pp. 81. § (1) bekezdés második fordulat alkalmazásával úgy rendelkezett, hogy mindegyik fél maga viseli a saját költségét.

Az alperes személyes illetékmentességére (ltv. 5. § (1) bekezdés b) pontja) tekintettel fellebbezésén illetéket nem rótt le, ezért a felperes az eredményes fellebbezés arányában köteles megfizetni az államnak - külön felhívásra - 72.000,- Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket (Pp. 81. § (1) bekezdés, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) bekezdés).

Szeged, 2011. október hó 21. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.  
a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella sk.  
előadó bírő

Dr. Hámori Attila sk.  
táblabírő